

ruawahia. No roto tonu i nga ra o taua hui, a i muri tata mai ka toro haere taua mate ki nga marae o Waikato. o Ngati-Haua a tae rawaatu ki o Ngati-Tuwharetoa. He maha nga ahua o taua mate, ona momo—Ko tetahi i pa ki tetahi wahi, ko tetahi ki tetahi; a he mea i pa nga momo e toru ki te wahi kotahi.

Na tae mai ki nga ra timatanga o Mei kua tata ki te whatekau nga marae i taea ai e te mate, nei. e tata ana ki te toru rau nga tangata i pangia, i nuku atu i te waru tekau nga tupa-paku. Na, i te ahua purerotanga ake o to tatou Minita Maori o Ngata i nga aitua i pa ki tona hoa wahine, ki ta raua tama i taua mate ano. ka puta tona whakaaro ki nga marae o Waikato, kia hanga he tikanga e kore ai e hoki tuarua mai taua mate, e whaiti ai ranei ina hoki tuarua mai. Naana i tono ka whakaaetia e te Poari o te Tahua mo nga Tikanga Maori (The Maori Purpurse Board) kia awhinatia te mahi, te tahi haere i nga marae katoa o Waikato i tomotomokia ai e te mate. Ko te mahi he rongoa i nga whare i pa ai te mate, he whakapai i nga whare ririki, he whakapai i nga wai-kai.

HE TANGI-A-IWI, HE TANGI-A-NGAKAU.

He tangi wehi te tangi-a-iwi, e tangihia ana ki ona rangatira, e mihia ana ki ona whakaruruhau, ki ona tikitiki, ki nga whakamaunga ki iho a nga tipuna. Ki te tapiritia ki te whakamui te haehae i te manawa o te iwi ka kitea te mea nui ake i te tangi-a-iwi, ara ko te tangi-a-ngakau: he mea wehi ano, otira he mea tino whakaaroa rawa.

I kitea te tangi a ngakau a te iwi nei a Ngati-Porou ki runga ki a Arihia Ngata raua ko tana tama ko Te Makarini. Tokorua raua i o raua ra e ora ana kua tangohia mai e te iwi ki roto i te manawa. Ko wai hoki e kite i nga huarahi o te tangata e kuhu mai ai ki te manawa o tena, o tena. He tangata e kaha ki te ki na tenei ahua, na tera: he tangata kaore e mohio tera kei te kuhu mai, engari no te matenga ka rongoa i roto e hotu ana. Koia i te matenga o Te Makarini ka rangona te tangi whakaaroa. He tamariki tonu hoki, kua whakaariari i tona ahua i muri i nga kaumatua. Kua whakatakoto tauria ia ki runga ki tona whenua, chara i te mea hei matakitaki ma te tangata, engari hei whakatinana tonu mana i ana i ako ai o te mahi paamu. Kua kitea hoki e awhina ana i nga mahi a te iwi, he ringa matau no ona matua, a no tona koka. No te hinganga o te koka i taua mate kotahi i muri tata tonu iho i te tama, na ka tino tuakina te manawa o Ngati-Porou ki waho, ka tangi hotuhotu, ka kapo noa ki matau ki mau, ka ao i te kirikiri, ka hamama noa. Ko te wahine ra hoki kua waiho e o ratou whakaaro hei tinana mo to ratou ahua topu, i nga rangatira a tuku iho ki nga tangata ririki rawa, i nga kaumatua a tae iho ki nga tamariki, ki te